

Κυριακή Η΄ Λουκά: Ομιλία εις την παραβολήν του εμπεισόντος εις τους ληστές (Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 10 Νοεμβρίου, 2016

Ακούσαμε, ἀδελφοί μου, στό Εὐαγγέλιο τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό νά μᾶς λέη: «Κατέβαινε κάποιος ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ στήν Ἱεριχώ κι ἔπεσε στά χέρια ληστῶν. Τοῦ πήραν τὰ ροῦχα, τόν ἐχτυπησαν καί τόν παράτησαν μισοπεθαμένο. Ἐνας ἱερεὺς κι ἕνας Λευίτης περνώντας ἀπό κεῖ τόν εἶδαν ἀλλά συνέχισαν τὸ δρόμο τους. Ἐνας Σαμαρείτης ὅμως πού ἤθρε στό μέρος αὐτὸ τόν εἶδε καί τόν λυπήθηκε. Ἀνακάτεψε λοιπὸν κρασί καὶ λάδι κι ἔβαλε στίς πληγές, τὶς ἔδεσε κι' ἀφοῦ τόν ἔβαλε πάνω στό ζῶο του, τόν ἔφερε στό πανδοχεῖο. Ἐδωσε στὸν πανδοχέα δυὸ δηνάρια καὶ τοῦ εἶπε. Περιποιήσου τὸν ἄνθρωπο κι ἂν ξοδέψης περισσότερα, στήν ἐπιστροφή θὰ σοῦ τὰ δώσω ἐγώ». Ἄς δοῦμε λοιπὸν **τὸ νόημα τῆς παραβολῆς** καὶ μὲ γνωστικὴ ψυχὴ κατανοώντας το, ἄς γνωρίσωμε τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ.

Ἄνθρωπος εἶναι ὁ **Ἀδάμ**, **Ἱερουσαλήμ ἡ πολιτεία τῶν οὐρανῶν** καὶ **ἡ σύνεση**, **Ἱεριχώ ὁ κόσμος**. Ὅσο λοιπὸν ὁ Ἀδάμ, πρὶν ἀπὸ τὴν παρακοή, εἶχε φρόνημα τῶν οὐρανῶν καὶ ἀγγελικὴ ζωὴ, εἶχε ἀνεμπόδιστη εἴσοδο στήν ἐπουράνια πόλη Ἱερουσαλήμ. Κατοικώντας, ζώντας μέσα στίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ τίποτα δὲν τὸν νικοῦσε οὔτε τὸν τραυμάτιζε. Ὅταν ὅμως παράκουσε στό Θεὸ καὶ δὲν φύλαξε τὶς ἐντολές του, ἀλλὰ παρασύρθηκε ἀπὸ τό φίδι, τότε κατέβηκε στήν Ἱεριχώ δηλαδή στὴ γῆ, κι' ἀσχολήθηκε μὲ τὰ ἔργα τῆς γῆς. Γιατὶ Ἱερουσαλήμ σημαίνει ἀνάβαση, ἐνῶ Ἱεριχώ κατακλυσμός. Κατέβηκε λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ στήν Ἱεριχώ, ἀπὸ τὴ ζωὴ δηλαδή τῶν οὐρανῶν στὴ ζωὴ ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ ἀπάτη τοῦ διαβόλου. Ὅταν κάποιος τηρῆ τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, τότε ζῆ στὸς οὐρανοὺς, ὅπως λέει ὁ Ἀπόστολος: Ἡ δικὴ μας πολιτεία εἶναι στὸν οὐρανό. Κατέβηκε ἀπὸ τὴ δόξα στήν ἀδοξία, ἀπὸ τὸν παράδεισο τῆς ἀπολαύσεως στὴ γῆ μὲ τ' ἀγκάθια, ἀπὸ τὴ ζωὴ στό θάνατο. Ὅταν φᾶτε, λέει, ἀπὸ τὸ δένδρο, θὰ σᾶς κυριαρχήσῃ ὁ θάνατος, δηλαδή ἡ ἀμαρτία. Γιατὶ **ἀμαρτία, ἡ παρακοὴ στό θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι θάνατος ψυχῆς**. Κατέβηκε ἀπὸ τὴ δικαιοσύνη τοῦ Παραδείσου, ἀπὸ τὴν ἀγιωσύνη τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἤρθε στήν Ἱεριχώ δηλαδή στό βάραθρο τῆς παρακοῆς, στό θάνατο τῆς ἀμαρτίας.

Καὶ πέφτει στά χέρια τῶν **ληστῶν**, παναπὴ τοῦ **διαβόλου** καὶ τῶν δυνάμεών του. **Δρόμος**, εἶναι **ἡ ζωὴ** αὐτὴ ὅπου βάδισε ὁ Ἀδάμ κι' ἔπεσε στά χέρια τῶν ληστῶν καὶ τὸν ἀπογύμνωσαν. Καὶ **ποιὰ στολὴ τοῦ ἔβγαλαν;** Τὴ στολὴ τῆς ὑπακοῆς, τὴ φιλία μὲ τοὺς ἀγγέλους, τὴν ἀθάνατη δόξα, τὴ συναναστροφή μὲ τὸ Χριστό, τὴν παραδεισένια χαρὰ, τὴν οὐράνια ζωὴ. Αὐτὴ τὴ στολὴ τοῦ ἔβγαλαν. Καὶ τοῦ

προξένησαν **πληγές**, δηλαδή **άμαρτίες**, πορνείες, μοιχείες, είδωλολατρείες, φαρμακώματα, δολοφονίες, φιλονικίες, θυμό κι όλη την υπόλοιπη σειρά των κακών. Αυτά τα έργα πληγώνουν τον άνθρωπο, αυτά προξενούν τη δυσωδία και τη φθορά. Κι ότι είναι ακριβώς αυτό, κατανοήστε το από το Δαβίδ, πώς άπεικονίζοντας στον έαυτό του τις πληγές του Άδάμ τις άποκαλεί μώλωπες και λέει όρθά· Έβρώμησαν και σάπισαν τα χτυπήματά του έξ αιτίας της άπιστίας μου. **Κάθε άμαρτία προκαλεί μώλωπα και τραῦμα**. Λαβώθηκε λοιπόν από την παρακοή, χτυπήθηκε για τις άνομίες, όπως λέει ό προφήτης· Χτυπήθηκα σαν τó χόρτο και ή καρδιά μου ξηράθηκε, γιατί λησμόνησα να φάω τó ψωμί μου· να φυλάξω δηλαδή την έντολή του Θεού.

Τόν άφησαν, λέει, **μισοπεθαμένο, όχι γιατί δέν ήθελαν να τόν σκοτώσουν, αλλά δέν άφησε ό Θεός**. Δέ θέλω, λέγει, τó θάνατο του άμαρτωλού, όσο τή μετάνοιά του. Και **πού τόν άφήνουν;** Στο δρόμο, δηλαδή στη ζωή αυτή· δρόμος λέγεται τούτη ή ζωή, έπειδή όλοι οί άνθρωποι πενροῦν άπ'αυτή. Κι όταν έφτασε στο δρόμο ό ιερέυς και τόν είδε, τόν προσπέρασε. **Ιερέα όνομάζει τó μακάριο Μωϋσή και Άαρών**. Σ' αυτό μαρτυρεί κι ό Δαβίδ λέγοντος ότι ό Μωϋσής κι ό Άαρών είναι άπό τούς ιερείς του κι ό Σαμουήλ άπ' αυτούς πού έπικαλοῦνται τ' όνομά του. Είναι τούτος λοιπόν ό άξιοθαύμαστος Μωϋσής πού δοξάστηκε, πού με τή δεκαπλή μάστιγά του χτύπησε τούς Αίγυπτίους· αυτός πού έσχισε και ξέρανε τήν Έρυθρά και πέρασε άπ' αυτή τó λαό, αυτός πού γλύκανε τó νερό στο Μαρρά και πίσω άπό τó σύννεφο μίλησε με τó Θεό· αυτός πού έκαμε πολλά άξιοθαύμαστα· αυτός βαδίζοντας τó δρόμο τής ζωής και άφοῦ είδε τόν άνθρωπο πληγωμένο στη γή, τόν προσπέρασε, χωρίς να τόν σηκώσει. Όμοια κι **ό Λευίτης, ή τάξη των προφητών**. Γιατί αυτοί, πού ήρθαν ύστερα άπό τó Μωϋσή, άφοῦ έβάδισαν τόν ίδιο δρόμο και συνάντησαν πληγωμένο τόν άνθρωπο, δέν τόν έσήκωσαν. Ούτε ό Μωϋσής με τὰ θαύματά του, ούτε οί προφήτες με τὰ σημεΐα τους, κανέννας δέν τόν έλύτρωσε άπό τó θάνατο, κανέννας δέν έκλεισε τó τραῦμα τής άμαρτίας. Γιατί οί ίδιοι ήσαν τής άμαρτίας δεσμώτες. Μ' όλο πού με τή σεμνή ζωή τους έγιναν φίλοι του Θεού, έπειδή ήσαν όμόσαρκοι με τόν Άδάμ και προέρχονταν άπό τήν νεκρή ρίζα, **δέν μπορούσαν, κλαδιά αυτοί, να άποσπάσουν τή ρίζα τής άμαρτίας**.

Κάποιος όμως **Σαμαρείτης** με έργα όχι τυχαΐα, προαΐρεση σπλαχνική, φίλος των όμοδούλων του, όταν ήρθε στο μέρος αυτό και τόν είδε πληγωμένο, τόν λυπήθηκε, του έβαλε λάδι και κρασι και **έδεσε τις πληγές τους, τις άμαρτίες του. Τό πρόσωπο και τή μορφή του Σαμαρείτη παίρνει ό Κύριός μας Ίησούς Χριστός**. Άλλά θα πη κάποιος άπό τούς άκροατάς· Γιατί άποκαλείς τόν Κύριο Σαμαρείτη; Ναί, Σαμαρείτη τόν λέγω όχι για τή φύση τής θεότητός του αλλά για τó σπλαχνικό τρόπο του. Ό Σαμαρείτης με τήν φύση του σώματός τους ήταν όμοιος με τούς άλλους, κατά τή σπλαχνική προαΐρεσή του όμως δέν ήσαν όμοιος· φάνηκε άνώτερός τους. Έτσι κι ό Κύριος παρουσιάστηκε σαν άνθρωπος με τή σωματική του μορφή, **όμοιος** με τούς προφήτες και τούς πατριάρχες κατά τήν ανθρωπίνη φύση πού έλαβε άπό τή Μαρία. Με τή δύναμη τής θεότητός του όμως στάθηκε άπ' όλους

άνώτερος. Ίσος μ' αυτούς στο ανθρώπινο σχήμα, όχι ίσος στην υπερέκδομα δόξα. Έκείνοι από αδιαφορία και σκληρότητα προσπέρασαν άσπλαχνα τον πληγωμένο. Ο Σαμαρείτης όμως φάνηκε πιο σπλαχνικός και πιο εύσεβης και έλεητικός. Όμοια κι ο Χριστός. Οί πατριάρχες κι οί προφήτες αδιαφόρησαν για τον άνθρωπο, πού ξέπεσε με την παρακοή του. Εκείνος μόνο αποδείχθηκε σπλαχνικός κι έλεητικός, κατά το λόγο του προφήτη· Σπλαχνικός και έλεητικός είναι ο Κύριος, μακρόθυμος και πολυέλαιος· και πάλι· Γιατί σύ, Κύριε, είσαι σπλαχνικός. Κι όπως ο Σαμαρείτης δεν ήταν από το Ίσραηλιτικό έθνος αλλά προερχόταν από **άλλη χώρα**, έτσι κι **ο Χριστός δεν ήταν από τη γη αλλά από τον ούρανό**. Ήρθε στη γη· ήταν Θεός κι έγινε άνθρωπος για χάρη μας. Ήταν Κύριος και ντύθηκε τη μορφή του δούλου. Ένωσε συμπάθεια για μᾶς από τον ούρανό κατέβηκε στη γη, είδε τον άνθρωπο ριγμένο, ληστευμένο, λαβωμένο από τις πορνείες, τις ειδωλολατρείες, τις μοιχεΐες, τους φόνους· είδε και σπλαχνίσθηκε το πλάσμα του και του έβαλε κρασί και λάδι, αφού δηλαδή ανάμειξε τὰ δύο έκαμε αλοιφή και τὰ έβαλε στον άνθρωπο.

Τι σημαίνει αφού ανέμειξε κρασί και λάδι; Αφού συνδύασε τη θεία φύση με την ανθρώπινη, αφού συνταίριασε την εύσπλαχνία με τη σωτηρία έσωσε τον άνθρωπο. Αφού ένεμειξε κρασί και λάδι, αφού ένωσε το άγιο Πνεύμα με το αίμα του, έδωσε στον άνθρωπο ζωή. Γιατί μόλις έσταξε το αίμα του Κυρίου μας από την πλευρά του ξεπλύθηκαν από το χαρτί οί άμαρτίες μας.

Τί σημαίνει τώρα· Έδεσε τις πληγές του; Τοῦτο· έδεσε το διάβολο κι έλευθέρωσε τον άνθρωπο. Έδεσε το σκάφος κι έζωοποίησε τοῦς ναυαγούς, έδέσμευσε και υπόταξε τις δυνάμεις του πονηροῦ. Κι έλευθέρωσε τον άνθρωπο. Αν θέλης να το σκεφτῆς και διαφορετικά, άκου. Σὰ **λάδι** προσκομίζει το **λόγο της παρακλήσεως**, και προσθέτει σαν στυπτικό **κρασί** τη **διδασκαλία**, πού μαζεύει τη σκορπισμένη σκέψη, κατά το λόγο του Αποστόλου· Έλεγξε, έπιτήμησε, παρακάλεσε. Και τον ανέβασε στο ίδιο του το ζῶο, πήρε δηλαδή ο Χριστός τη σάρκα πάνω στους ώμους της θεότητός του και την ανέβασε από τη γη στον ούρανό, οὔτε χρυσό, ἢ άργυρο, ἢ πολύτιμους λίθους ανέβασε αλλά τον κατ' εικόνα άνθρωπο ανέβασε από τους ούρανοῦς, στο μεγάλο και θαυμαστό και απλόχωρο πανδοχείο, σ' αυτήν την καθολική Έκκλησία.

Και την παράδωσε στον **πανδοχέα**, στο μακάριο **Παῦλο**, στο στῦλο τῶν Χριστιανῶν, το γνήσιο πανδοχέα, διδοντάς του δυο δηνάρια και δια μέσου του Παύλου σε κάθε μιᾶς Έκκλησίας τοῦς άρχιερεΐς και τοῦς δασκάλους και τοῦς λειτουργούς. **Δυο δηνάρια**, την **Παλαιά** και την **Καινή Διαθήκη**, λέγοντας· περιποιήσου τοῦτον τον άνθρωπο, κι αν ξοδέψης κάτι άκόμα, εγώ θα έπιστρέψω και θα σοῦ το δώσω. Έννοεΐ τοῦτο· Φρόντισε για το λαο πού προέρχεται από τὰ έθνη και τον εμπιστεύτηκα σε σένα μέσα στην Έκκλησία. Έπειδὴ είναι άρρωστοι οί άνθρωποι, τραυματισμένοι από τῆς άμαρτίες, θεράπευσέ τους, θέτοντας επάνω σαν σιναπισμό τοῦς προφητικούς λόγους και τὰ εὐαγγελικά διδάγματα αποκαθιστώντας την υγεία

τους με τις νουθεσίες και τις παρακλήσεις τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης καὶ πειθοντάς τους νὰ στέκονται μακριὰ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ νὰ ἀφήσουν τὴν πλάνη τῆς ἁμαρτίας. Ἄν ὅμως κι ἔτσι μείνουν ἀδιόρθωτοι, λύγισέ τους με τοὺς αὐστηροὺς λόγους σου. Γίνε τὸ πρότυπο καὶ τὸ παράδειγμά τους, με τοὺς λόγους, με τὰ ἔργα σου, τὴ συμπεριφορὰ, τὴν πίστη, τὴν ἀγάπη, τὴ σεμνότητα, γιὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὰ ἔχνη σου καὶ νὰ μιμηθοῦν τὴν ἐνάρετη ζωὴ σου. Κι ἂν κάμης τοῦτο, ἂν ἀπὸ λόγου σου κάμης κάποια προσθήκη λόγων ἢ ἔργων, ἂν δαπανήσης κάτι ἀκόμα, θὰ σοῦ τὸ δώσω στὴ ἐπιστροφή δηλαδὴ στὴ δευτέρα παρουσία μου, τὴν ἀνταποδοτικὴ· θὰ σοῦ δώσω μισθὸ τῶν κόπων σου ἄξιο. Γι' αὐτὸ κι ὁ Παῦλος με τὸ θάρρος τῶν ὑποσχέσεων αὐτῶν λέει· Μὲ πολλὴ χαρὰ θὰ ξοδέψω γιὰ χάρη τοῦ Χριστοῦ καὶ θὰ ἀναλωθῶ γιὰ τις ψυχές σας, ἐννοῶντας τὴ διδασκαλίαν τοῦ πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς καὶ τὴν κηρυκτικὴν του διακονίαν. Γιατὶ αὐτὸ εἶναι ποὺ οἰκοδομεῖ καὶ στηρίζει τις Ἐκκλησίες τοῦ Θεοῦ καὶ με τις πνευματικὲς ὑποδείξεις του θεραπεύει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ μοιράζοντας τὸ ὠφέλιμο στὸν καθένα, ὁδηγεῖ τις ψυχές στὴν αἰώνια ζωὴ. Στους πάντες ἔγινε, λέει, τὰ πάντα, γιὰ νὰ σώσω τοὺς πάντες. Αὐτὸς εἶναι τῆς Ἐκκλησίας ὁ καλὸς πανδοχέας, ὅλους τοὺς δέχεται κι ὅλους τοὺς φροντίζει· δὲν ἀπομακρύνει τὸν πόρνο, δὲν ἀπεχθάνεται τὸν εἰδωλόλατρη, κανένα ἄλλον ἀσεβῆ κι ἀκάθαρτο δὲν ἀποδιώχνει, τοὺς δέχεται ὅλους. Σὰν γιατρὸς πλύνει τις πληγές, τις καθαρίζει καὶ τις σφογγίζει με λουτρὸ ξαναγεννημοῦ. Προσφέρει τοὺς στυφτικοὺς λόγους, ὅπως τὸ καρσί, γιὰ νὰ μὴν παρασυρῶμαστε ἀπὸ τις ἁμαρτίες τῆς ἄγνοιᾶς μας ἢ τις κακίες μας. Καὶ πάλι μᾶς θεραπεύει με παράκληση, σὰν με λάδι ἀλείφοντας τις ψυχές μας. Μᾶς λέει ὁ Παῦλος· Σᾶς παρακαλοῦμε, ἀδελφοί μου, με τὴν εὐσπλαχνίαν τοῦ Θεοῦ νὰ προσφέρετε τὰ σώματά σας θυσία ζωντανή, ἁγία, ἀρεστή, ὅπως πρέπει νὰ εἶναι ἡ λογικὴ σας λατρεία.

Ὅσοι λοιπὸν τυχαίνει νὰ εἴμαστε μαθηταὶ τῶν λόγων τοῦ Παύλου, ἅς φυλάξωμεν τις ἐντολές τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ μὴν ξεπέσωμε ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ τῶν οὐρανῶν, τὴν πόλιν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Καὶ μακάρι, με θεραπευμένα τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός μας, ὑγιεῖς καὶ τέλειοι στὴν πίστη νὰ παρουσιαστοῦμε στὸ Χριστό, σῶοι καὶ θαρραλέοι, χωρὶς νὰ μειονεχτοῦμε σὲ κανένα καλὸ ἔργο καὶ ν' ἀπολαύσωμε τὴν ἀγαθὴ ὑπόσχεση στοὺς οὐρανοὺς με τὴ χάρη καὶ τὴ φιλανθρωπίαν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μαζὶ μ' Ἐκεῖνον, στὸν Πατέρα καὶ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα ἅς εἶναι δόξα τώρα καὶ πάντοτε καὶ στοὺς αἰῶνες. Ἀμήν

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Πηγή: kirigmata.blogspot.com)